

УДК 811.161

Олег Миколайович Гончарук

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

Харківського національного університету внутрішніх справ

**НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ
УКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ ТА КУРСАНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЯК
ОДИН ІЗ ПРІОРИТЕТНИХ НАПРЯМІВ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ**

У роботі мова йде про важливість національно-патриотичного виховання, прищеплення почуття національної гідності сучасній молоді. Розкривається роль народної педагогіки у цьому процесі.

В работе речь идет о важности национально-патриотического воспитания, привития чувства национального достоинства современной молодежи. Раскрывается роль народной педагогики в этом процессе.

Почуття патріотизму – основа духовного життя кожної людини, її прагнення до волі та процвітання своєї країни. Патріотизм становить одну з найважливіших складових частин національного світогляду і поведінки людини у її ставленні до рідного краю, до інших націй і народів. Збереження історико-культурних традицій народу, знання героїчного минулого – це основа патріотичного виховання студентської та курсантської молоді.

Протягом багатьох віків український народ створив традиції, що притаманні тільки йому. Джерелом українських традицій є народна педагогіка, яку не випадково називають усною традиційною фольклорною материнською школою, яка покликана формувати духовні цінності у людини.

Українська народна педагогіка традиційно охоплює такі важливі напрями виховання молоді, як трудове, моральне, інтелектуальне, фізичне й естетичне. Народ завжди турбувався про те, щоб дитина зростала здоровою фізично, засвоювала морально-етичні закони, ставала багатою духовно, оволодівала народною культурою, зростаючи палкими патріотами. Актуальність виховання на засадах народної педагогіки в процесі виховання зумовлена соціальною

потребою сьогодення, тобто, відродження національної культури, збереження й збагачення неоціненних духовних скарбів народу.

Ідеям народної педагогіки, як важливому засобу виховання молодого покоління, надавав увагу Г. С. Сковорода. У своїх притчах, байках, листах він говорив про природовідповідність виховання та радив звертатися до рідного слова, народної творчості, бо «правильне виховання полягає у природі самого народу» [3].

Ідеями народної педагогіки переймалися і Т. Г. Шевченко, який добре знав побут і звичаї українського народу [1], і І. С. Нечуй-Левицький, який розглядав виховні проблеми як єдине ціле з етнічною педагогікою з формування національної самосвідомості, духовності: «Народні наші пісні, казки, приказки, колядки, козацькі думи, – все це в українського народу невичерпний, багатий скарб для навчання та виховання...» [2].

Саме з дитячих років закладаються основи духовності, яка розвивається протягом усього життя. Духовність – це категорія, яка розкриває людину, як істоту, яка глибоко вкорінена в культуру, є гуманною, моральною, із широкими пізнавальними інтересами. Духовність не існує поза національною свідомістю. Духовність – поняття синтетичне, узагальнююче і всеохоплююче, воно включає такі поняття, як духовна культура, духовні потреби, духовні інтереси, духовне життя.

Національно-патріотичне виховання – це передусім виховання на культурно-історичному досвіді рідного народу, в основі якого його традиції, звичаї, обряди, ритуали, свята. Основною метою національно-патріотичного виховання на сучасному етапі є передання вихованцям соціального досвіду, успадкування ними духовних надбань українського народу, досягнення високої культури міжнаціональних взаємин, формування незалежно від національної приналежності особистісних рис громадянина Української держави, духовності, трудової, моральної, розумової, естетичної, правової, фізичної та екологічної культури.

Певна річ, що національне виховання в системі освіти здійснюється з урахуванням пізнавальних можливостей та психологічно-вікових особливостей студентів певного фаху. Особливе місце в цьому процесі належить студентам/курсантам – майбутнім працівникам Національної поліції України. Пояснюється це особливістю психології, прикметою якої є здатність оволодівати новими знаннями, сприймати норми поведінки, виробляти власне світосприйняття та світобачення. Саме тому основи національного виховання значною мірою закладаються в цей період життя та навчання.

Література

1. Гуржій І. О. Тарас Шевченко про героїчне минуле України. – К.: «Знання», 1964. – 46 с.
2. Нечуй-Левицький І. С. Світогляд українського народу: Ескіз української міфології . – Київ : Обереги, 1992 . – 87 с.
3. Сковорода Г. Вірші. Пісні. Байки. Діалоги. Трактати. Притчі. Прозові переклади. Листи. – Київ: Наукова думка, 1983. – 542 с.